

T.B.M.M.
HALKILARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 18465
Tarih : 11.05.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/05/2022 16:14
Sayı: E-120.10-1013818

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye artan maliyetler ve vergi yükü gibi birçok sorundan dolayı enerji alanında ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nin (BOTAŞ) içinde bulunduğu durum da dikkate alınarak enerji alanında yaşanan sorunların açığa çıkarılması, enerji alanında yurttaşların, üreticilerin ve işletmelerin maliyetlerinin düşürülmesiyle ilgili çalışmalar yapılması ve BOTAŞ başta olmak üzere kaynakların kamu yararına çalışması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Dünyada jeopolitik krizlerin baş göstermesi ve Türkiye’de uzunca bir süredir yürütülen yanlış enerji politikaları nedeniyle yurttaşlar, üreticiler ve işletmeler kapsamlı maliyetlerle karşı karşıya bulunmaktadır. Enerjide dışarı bağımlı olan Türkiye’de vergi yükü başta olmak üzere çok sayıda yanlış politikanın ortaya çıkardığı sorunlar tüm topluma aktarılmaktadır. Türkiye’de enerji açısından en önemli kurum olan BOTAŞ’ın içerisinde bulunduğu durum da yanlış politikaların sonuçlarının en önemlilerinden biridir.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) 1974 yılında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı’nın (TPAO) Bağlı Ortaklığı olarak kurulmuştur. 1995 yılında Bakanlar Kurulunun kararı ile TPAO Bağlı Ortaklık statüsünden çıkarılarak Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) olarak yapılandırılmıştır. BOTAŞ hisselerinin tamamı 24.01.2017 tarihinde, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketine devrolunmuştur. Kurumun 2020 yılı içinde hedeflenen yatırım tutarının 5,0 milyar TL, işletme bütçesinin ise 8,3 milyar TL olacağı programlanmıştır. Yıl içinde toplam 39 adet ödenek aktarımıyla 1.200,72 milyon TL tutarında, projeler arası bütçe ödenek aktarımı yapılmıştır. 2020 yılı bilançosu ise 26.768.000,00 Türk Lirası dönem zararı ile kapanmıştır. 2020 yıl sonu itibarıyla 10,5 milyar TL’yi geçen giderler toplamı, 2019 yılına göre %46,74 oranında artış göstermiştir. Yüksek oranlı bu artışta 4 milyar TL’yi geçen dışardan sağlanan fayda ve hizmetlere ödenen giderler ile yaklaşık %77,19 oranında artarak 4,4 milyar TL’yi aşan finansman giderleri temel etken olmuştur.

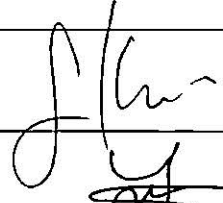
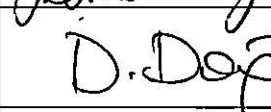
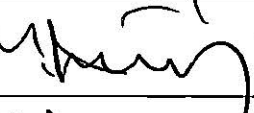
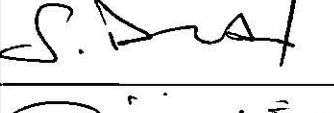
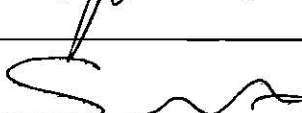
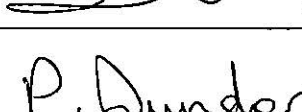
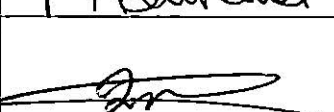
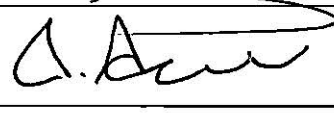
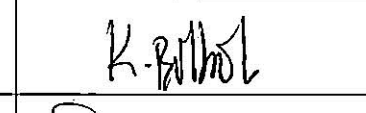
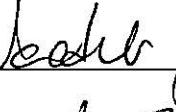
BOTAŞ’ın içinde bulunduğu mali kriz giderek daha da derinleşmektedir. Atılan adımlar, yapılan yasal düzenlemeler dahi bu derin mali krizin önüne geçememiştir. Bakıldığı zaman 22/12/2021 tarihinde yapılan düzenleme 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa eklenen Geçici 6. Madde ile Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ’nin konut tüketicileri için düşük fiyatla sattığı gazdan kaynaklanan görev zararı Hazine’den karşılanmıştır. Yapılan düzenleme ile beraber BOTAŞ’ın 50 milyar liralık görev zararı Hazineye aktarılmış, karşılığında 32,3 milyar liralık vergi borcu silinmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın mart ayıyla ilgili 15 Nisan 2022 tarihinde açıkladığı merkezi yönetim bütçe verilerine göre ise “Görevlendirme giderleri” olarak adlandırılan görev zararları Mart ayında 14,7 milyar TL, son üç ayda ise 41,8 milyar TL’dir. Fakat tüm bu zararlara rağmen enerji tüketiminde artan maliyetler yurttaşlar, üreticiler ve işletmeler tarafından karşılanamayacak kadar artmıştır. Yani hem yurttaş, üretici, işletme düzeyinde hem de ilgili kamu kurumları düzeyinde bir çöküş eşiğine varılmıştır.

Bu mali çöküş kamuoyundan gizlenmeye çalışılmış, “Avrupa’nın en ucuz gazı veriyoruz” propagandası ile toplum yanıltılmak istenmiştir. Toplumu yanıltma ve gerçeklerin üstünü örtme çabasını gerek siyasilerin gerek iktidara yakın medya organlarının gerekse BOTAŞ’ın 2020 faaliyet raporunda görmek mümkündür. 2020 BOTAŞ faaliyet raporunda yer alan tabloya göre Ankara’da konut doğalgaz fiyatı 2,13 TL, Londra’da 4,21 TL, Roma’da 7,75 TL, Berlin’de 6,71 TL, Amsterdam’da 10,14 TL olarak belirtilmiştir. Bakıldığı zaman bir standart metreküp (sm3) fiyatını Avrupa’dan birkaç örnek ülke başkenti seçerek ve tüm para birimlerini TL cinsine çevirerek en ucuz birim fiyat bizde algısı yaratılmak istenmektedir. Halbuki Türkiye’de Nisan 2022’de 1 sm3 doğalgazın birim fiyatı 3.6778 TL olarak baz alındığında asgari ücretle çalışan bir kişi 5.14 sm3 doğalgaz alabilirken, Londra’da bir saatlik geliri ile neredeyse 10 sm3 doğalgaz

alabilmektedir. Önemli olan birim fiyatın değeri değil, elde edilen gelirle ne kadar doğalgaz kullanabildiğidir. Dolayısı ile bahsedilen “ucuz doğalgaz” söylemi aslında para değerinin düşüklüğünün itirafından başka bir anlam taşımamaktadır.

BOTAŞ'ın içinde bulunduğu mali krizden kurtulmak için tarihinde ilk kez LNG alımı finansmanında kullanılmak üzere kredi almak için Deutsche Bank ile görüşmelere başladığı da basına yansımıştır. Tüm bu yukarıda sayılan hususlardan hareketle, Türkiye artan maliyetler ve vergi yükü gibi birçok sorundan dolayı enerji alanında ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nin (BOTAŞ) içinde bulunduğu durum da dikkate alınarak enerji alanında yaşanan sorunların açığa çıkarılması, enerji alanında yurttaşların, üreticilerin ve işletmelerin maliyetlerinin düşürülmesiyle ilgili çalışmalar yapılması ve BOTAŞ başta olmak üzere kaynakların kamu yararına çalışması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	